

ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

19-21
СІЧНЯ
2026

ЗБІРНИК

ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ 2026

“Медицина третього
тисячоліття”

МІСТО-ГЕРОЙ ХАРКІВ

Krawczyk Katarzyna Maria	304
LIFE UNDER PRESSURE: ANALYZING SPERM VITALITY IN MICROENVIRONMENT. A CASE STUDY	
Кизим Софія Євгенівна	306
РОЛЬ ГЛУТАМАТА ТА АЦЕТИЛХОЛІНУ У ФОРМУВАННІ ПАМ'ЯТІ	
Кийко Поліна Андріївна	309
ВІДПОВІДЬ «FIGHT-OR-FLIGHT» - РОЛЬ СИМПАТОАДРЕНАЛОВОЇ СИСТЕМИ В АДАПТАЦІЇ ВІСЦЕРАЛЬНИХ ТА КОГНТИВНИХ ФУНКЦІЙ ПІД ЧАС СТРЕСУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ	
Куліш Аліна Юріївна	311
КРИТЕРІЇ ДОСТОВІРНОСТІ ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ У ДІАГНОСТИЦІ НАСТАННЯ СМЕРТІ ВНАСЛІДОК УТОПЛЕННЯ	
Марчук Альбіна Віталіївна, Таран Олексій Сергійович, Гейдаров Гусейн	314
ВПЛИВ НАЦІОНАЛЬНИХ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Нефедова Аліна Рагіфівна, Волошко Денис Олександрович	317
МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ІМУНОДЕФІЦИТУ ПРИ ВІСКОТТ-ОЛДРІЧ СИНДРОМІ	
Онопрієнко Данило Валерійович	319
РОЛЬ ОКСИДУ АЗОТУ В ПАТОГЕНЕЗІ ЗАХВОРЮВАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАПАЛЕННЯМ	
Осієва Сабіна Рамазанівна	321
СУДОВО-МЕДИЧНА ДІАГНОСТИКА ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ ПРИЧИНОЮ СМЕРТІ ОТРУЄННЯ ОКСИДОМ ВУГЛЕЦЮ	
Ослам Єлизавета Юріївна	322
ВІСЬ «МОЗОК–КИШЕЧНИК»: ФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ	
Ослам Єлизавета Юріївна	324
РОЛЬ ЦИКЛООКСИГЕНАЗ В ПАТОГЕНЕЗІ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	
Погребна Аріна Юріївна, Кузнецова Ірина Костянтинівна, Кузнецова Мілена Олександрівна	326
ВПЛИВ ФАКТОРУ ВІЙНИ НА РЕПРОДУКТИВНУ СИСТЕМУ ДІВЧАТ	
Погребна Аріна Юріївна, Кузнецова Ірина Костянтинівна, Кузнецова Мілена Олександрівна	328
ВПЛИВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ НА МЕНСТРУАЛЬНИЙ ЦИКЛ	
Рзаєва Нурай Асаф кизи	330
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КЕСАРЕВОГО РОЗТИНУ	
Стеблянко Єлизавета Антонівна	332
СЕЛЕН: БІОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Сухарєва Лілія Павлівна	334
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРОМАЛЬНОГО КОМПОНЕНТУ ЛЕГЕНЬ ПОТОМСТВА, ЩО ВНУТРІШНЬОУТРОБНО ПІДДАВАЛОСЯ ВПЛИВУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МАТЕРИНЬСЬКОГО ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ	
Таран Олексій Сергійович, Марчук Альбіна Віталіївна, Гейдаров Гусейн	336
ВПЛИВ АНГЛОМОВНОЇ МУЗИКИ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Уманець Олександра Олександрівна	339
МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРИЦИТІВ МІКРОСУДИННОГО РУСЛА ТА ЇХ ФЕНОТИПОВА ПЛАСТИЧНІСТЬ У НОРМІ	
Шамрай Марія Володимирівна	341
ХІМІЯ В ПРОФЕСІЇ МАЙБУТНЬОГО ХІРУРГА	
Щербина Євгенія Олегівна	343
ПОСТІНФЕКЦІЙНІ АУТОІМУННІ СИНДРОМИ ЯК НАСЛІДОК ІМУННОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ	

Висновки. Отже, обидві ізоформи циклооксигеназ приймають участь у вивільненні простагландинів при запальних процесах та таким чином можуть впливати на важкість запального процесу.

Погребна Аріна Юріївна, Кузнєцова Ірина Костянтинівна, Кузнєцова Мілена Олександрівна

ВПЛИВ ФАКТОРУ ВІЙНИ НА РЕПРОДУКТИВНУ СИСТЕМУ ДІВЧАТ

Україна, Харків

Харківський національний медичний університет

Кафедра медичної біології

Науковий керівник: Кузнєцова Ірина Костянтинівна

Повномасштабне вторгнення в Україну стало найтяжчим викликом для населення країни. Постійні тривоги та страх за своє життя, призводять до психоемоційного напруження. Все це супроводжується розвитком хронічного стресу. Науковцями доведено, що хронічний стрес призводить до пошкодження різних органів та систем, зокрема репродуктивної. В умовах війни вивчення впливу хронічного стресу на жіночу репродуктивну систему є дуже актуальним через високий ризик безпліддя, а також може призводити до порушень гормональної регуляції та менструального циклу, що може негативно вплинути на дітородну функцію в майбутньому.

Метою даного дослідження було визначення впливу хронічного стресу спричиненого війною на репродуктивну систему дівчат.

Матеріали та методи. До дослідження було залучено 100 дівчат в вікових групах від (15-17 та 18-21 років), які тривалий час перебували у стані хронічного психоемоційного напруження з моменту початку повномасштабного вторгнення рф на територію України. Серед опитаних з групи 15-17 на момент проведення дослідження лише 10% перебували за

кордоном, з групи 18-21 – 14%. Для реалізації зазначеної мети був проведений аналіз літературних джерел та виконано соціологічний метод дослідження. Для проведення соціологічного дослідження було спеціально розроблено опитувальник, який поширювався серед респондентів в найбільш вживаних соціальних мережах. Дослідження проводилося в два етапи перший в 2023 році, а другий в 2025 році.

Результати дослідження. Аналіз відповідей показав, що на рівень стресу місце проживання респонденток не впливає. В цілому свій стан як дуже стресовий (7-10 балів за десятибальною шкалою) описувало 54% дівчат з групи 15-17 років та 60% з групи 18-21. Помірний рівень стресу (4-6 балів за десятибальною шкалою) відчувало 28% дівчат з групи 15-17 років та 24% з групи 18-21. На низькому рівні (0-3 за десятибальною шкалою) свій стрес описувало 18% дівчат з групи 15-17 років та 16% з групи 18-21. Порівнюючи отримані результати з результатами попереднього дослідження, здійсненого восени 2023 року, у якому свій рівень стресу як високий описують 52% респонденток з вікової категорії 15-17 років, як помірний – 26%, як низький – 20%, можна зробити висновок, що психоемоційне напруження не тільки не зменшилось за два роки, а й продовжує рости, не дивлячись на адаптацію до сучасних подій.

Серед чинників, що спричиняли зростання рівню стресу, виявилися: перегляд новин – 16 дівчат у групі 15-17 та 16 у групі 18-21; повітряні тривоги та обстріли – 29 у групі 15-17 та 35 у групі 18-21; навчання – 41 у групі 15-17 та 43 у групі 18-21; адаптація у новому середовищі – 11 у групі 15-17 та 8 у групі 18-21. Порівняно з результатами дослідження 2023 року, найбільше змінилися показники впливу навчання, обстрілів та адаптації у новому середовищі на психоемоційний стан респонденток. У 2023 році підвищений рівень стресу через навчання відчували всього 10 з 50 опитаних, а через повітряні тривоги та обстріли – 21 з 50. З цього можна зрозуміти, що адаптація до подій війни відбувається вкрай важко, але тепер до переживань за фізичну безпеку додалися переживання за свою освіту та майбутнє. Також значно зріс рівень стресу від втрати близьких і майна та конфлікт у родині (майже в 10 разів).

З початком повномасштабного вторгнення найбільш поширеними порушеннями здоров'я, з якими стикалися респондентки, стали зміни регулярності менструального циклу – 34 з 50 опитаних у групі 15-17 та 38 з 50 опитаних у групі 18-21, гормональні порушення – 16 з 50 опитаних у групі 15-17 та 18 з 50 опитаних у групі 18-21. При цьому 9 дівчат з групи 15-17 та 9 з групи 18-21 повідомляють про нетипово сильні та тривалі кровотечі під час менструацій. Досить часто також зустрічалися випадки кандидозу, особливо у групі 18-21 – 10 з 50 опитаних, тоді як у групі 15-17 цей показник був незначним. Менш поширеними, але не менш серйозними, були випадки первинної або вторинної аменореї та поява кист у яєчниках. При тому 66% дівчат з групи 15-17 та 72% з групи 18-21 після консультації зі спеціалістами частково або повністю пов'язують ці порушення з пережитим стресом.

Висновки. Таким чином, отримані результати дослідження доводять, що досі лишається актуальною проблема хронічного стресу та його впливу на організм дівчат підліткового та юнацького віку. Це проявлялось порушеннями перебігу менструального циклу, що підтверджує високу чутливість жіночої репродуктивної системи в період статевого дозрівання.

*Погребна Аріна Юріївна, Кузнєцова Ірина Костянтинівна, Кузнєцова Мілена
Олександрівна*

ВПЛИВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ НА МЕНСТРУАЛЬНИЙ ЦИКЛ

Україна, Харків

Харківський національний медичний університет Кафедра медичної біології

Науковий керівник: Кузнєцова Ірина Костянтинівна

Війна в Україні стала пусковим чинником розвитку різноманітних порушень органів та систем. Одним з чинників, які негативно впливають на організм людини під час війни є хронічний стрес.

Доведено, що хронічний стрес, призводить до розвитку порушень шлунково-кишкового тракту, метаболічних порушень та розладів нейроендокринної регуляції.

